

Vlaanderen
is wetenschap

Toekomstverkenning van het Sentse Krekengebied

Verslag van een intersectoraal overleg

Louise Vercruyssen, Francis Turkelboom, Julie Callebaut

**INSTITUUT
NATUUR- EN BOSONDERZOEK**

Auteurs:

Louise Vercruysse , Francis Turkelboom , Julie Callebaut

Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

Reviewers:

Sander Jacobs

Het INBO is het onafhankelijk onderzoeksinstituut van de Vlaamse overheid dat via toegepast wetenschappelijk onderzoek, data- en kennisontsluiting het biodiversiteitsbeleid en -beheer onderbouwt en evalueert.

Vestiging:

Herman Teirlinckgebouw

INBO Brussel

Havenlaan 88 bus 73, 1000 Brussel

vlaanderen.be/inbo

e-mail:

louise.vercruysse@inbo.be

francis.turkelboom@inbo.be

Wijze van citeren:

Krekengebied - Verslag van een intersectoraal overleg (Provinciaal Domein Boerekreek, 10 maart 2023). Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2023 (24). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

DOI: doi.org/10.21436/inbor.94394803

D/2023/3241/279

Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2023 (24)

ISSN: 1782-9054

Verantwoordelijke uitgever:

Maurice Hoffmann

Dit werk valt onder een [Creative Commons Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationaal-licentie](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

TOEKOMSTVERKENNING VAN HET SENTSE KREKENGEBIED

Verslag van een intersectoraal overleg

Provinciaal Domein Boerekreek
(10 maart 2023)

Louise Vercruysse, Francis Turkelboom, Julie Callebaut

doi.org/10.21436/inbor.94394803

Dankwoord

Dank aan Zwaenepoel Nele, ondersteuning Geïntegreerde Plattelandsontwikkeling, Provincie West-Vlaanderen, en het Provinciaal Domein Boerekreek.

Samenvatting

Op 10 maart 2023 vond een ééndaagse workshop plaats in het Provinciaal Domein De Boerekreek. Het doel was om met een kleine groep een beter begrip te creëren voor de noden en bezorgdheden van de verschillende sectoren, om een gewenst toekomstbeeld voor (water)beheer in het Krekengebied van Sint-Laureins te formuleren en potentiële, gedragen oplossingsrichtingen voor (water)beheer en mogelijke samenwerkingsverbanden te bespreken.

In de ochtend kregen de lokale actoren tijdens een wandeling de kans om hun eigen bijdrage aan het landschap te tonen en de noden van hun sector te verduidelijken. In de namiddag vonden twee workshoprondes plaats.

Tijdens de namiddag werd eerst aan de lokale deelnemers van verschillende sectoren gevraagd om per 2 (of 3) samen te zitten en elkaar te interviewen over de noden van de sector en het verzoek aan andere sectoren. De resultaten werden samengebracht in een schematische “rich picture” van de toekomst. De **landbouwers** in het gebied zouden graag erkend worden voor hun bijdrage aan het beheer van het landschap, in samenwerking met de natuur- en watersector. Hun grootste bezorgdheid is de economische rendabiliteit en de onzekerheid over het voortbestaan van landbouw in het gebied. De **natuursector** zou graag betere bescherming bieden aan het specifieke en unieke ecosysteem in het krekengebied. Het verbeteren van de waterkwaliteit en het verhogen van het waterpeil, specifiek in de rietkragen, zijn belangrijk voor een duurzame toekomst. De **recreatie- en toerismesector** wil samenwerken met andere sectoren, waarbij toerisme in de eerste plaats bijdraagt aan het versterken van de lokale gemeenschap via het uitdragen van de kernwaarden van de streek en het versterken van de toegankelijkheid en infrastructuur. Het **polderbestuur** is als eigenaar verantwoordelijk voor de krekens die het landschap kenmerken. De hoop is om, in samenwerking met andere sectoren, tot een beter waterbeheerplan te komen. Er kan gestreefd worden naar het ideale peil voor elke sector, zolang een goede afwatering gegarandeerd wordt. Daarnaast is er nood aan een betere waterkwaliteit. Het **gemeentebestuur** hoopt op een toekomst waarbij er een goede samenwerking bestaat tussen de verschillende sectoren, en tussen verschillende gemeenten. De gemeente zou meer zelfvoorzienend willen zijn en opgewassen tegen een onzekere toekomst.

Tijdens de tweede workshopronde konden de deelnemers potentiële oplossingsrichtingen aandragen die bij meerdere sectoren draagvlak vinden. De meest populaire richtingen waren

het **verbeteren en behouden van de waterkwaliteit** en het oprichten van een **grondenbank**, zodat de sectoren een zekere toekomst tegemoet gaan, ook als functies van bepaalde delen van het landschap veranderen. Daarnaast werd het aanleggen van **nieuwe wandelpaden en een fietsnetwerk** besproken, met hun randvoorwaarden. De **compartmentalisering van het watersysteem** om lokaal peilbeheer te kunnen doen en nieuwe plekken voor **zoetwater buffering** ontdekken, behoren ook tot mogelijke oplossingen. Daarnaast is er nood aan meer onderzoek om bepaalde oplossingspistes te evalueren, zoals onderzoeken wat de **impact van verhoogde peilen op teelten** is en de gevolgen van **dieptedrainage**.

Uit de oefeningen blijkt dat verschillende lokale actoren op betere samenwerking hopen in de toekomst, als randvoorwaarde of als verzoek naar de andere sectoren. Hoewel de workshop slechts uit één dag bestond, en er dus geen grote oplossingen uit gehaald kunnen worden, bleek uit de reacties dat de oefeningen wel hebben bijgedragen aan het creëren van meer begrip, de randvoorwaarde voor een succesvolle samenwerking in de toekomst.

Inhoudstafel

Dankwoord	2
Samenvatting	2
1 Context	5
2 Objectief participatieve workshop toekomstverkenning	7
3 Procesaankpak workshop	8
4 Resultaten van de participatieve workshop.....	12
4.1 Noden en bezorgdheden van de verschillende sectoren	12
4.1.1 Landbouw	12
4.1.2 Natuur	14
4.1.3 Recreatie & Toerisme	15
4.1.4 Waterbeheer	16
4.1.5 Lokaal bestuur	17
4.1.6 Samenvattende tabel van gewenste functies van het Sentse Krekengebied	18
4.2 Potentiële oplossingsrichtingen voor het Sentse Krekengebied.....	19
4.2.1 Verbetering waterkwaliteit	19
4.2.2 Grondenbank.....	19
4.2.3 Rechtszekerheid landbouwbedrijven	20
4.2.4 Wandelnetwerk	20
4.2.5 Fietsnetwerk.....	21
4.2.6 Compartimentalisering, lokaal peilbeheer en zoetwater buffering	21
4.2.7 Peilimpact op teelten.....	22
4.2.8 Dieptedrainage grondwater	22
5 Conclusies	23
Bijlages.....	25
<i>Evaluatieformulier:</i>	27
<i>Resultaten:</i>	28

1 CONTEXT

In 2021 lanceerden de Vlaamse Minister van Omgeving en Minister van Onroerend Erfgoed een oproep voor kandidaat-**Landschapsparken** (LSP). Een Landschapspark is een geografisch afgebakend gebied waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met onderscheidende kwaliteiten en belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden. De erkenning tot Landschapspark beoogt niet alleen de versterking van de landschappelijke identiteit en kwaliteit van het gebied, maar ook de vergroting van de beleefbaarheid en de betrokkenheid van ondernemers en bewoners.

De samenwerkingspartners van de **Zwinstreek** hebben gehoor gegeven aan deze oproep. Na de eerste selectiefase, is de kandidatuur 'Landschapspark Zwinstreek' weerhouden voor de tweede planfase (opmaak masterplan en operationeel plan). De Provincie West-Vlaanderen coördineert de kandidatuur voor de erkenning van de Zwinstreek als een Landschapspark. Ze doet dit namens een netwerk van partners¹, en in samenwerking met de bureaus LAMA Architects en Endeavour. De primaire doelstellingen van het grensoverschrijdend landschapspark Zwinstreek zijn:

1. Het versterken en herstellen van de landschappelijke identiteit en kwaliteit vanuit een integrale visie op recreatie, natuur, landbouw, wonen, bedrijvigheid en toerisme.
2. Het prioritair realiseren van Europese, Nederlandse en Vlaamse doelen.
3. Het aanbieden van een unieke beleving van het landschap en de streek aan zowel lokale bewoners als binnen- en buitenlandse bezoekers.
4. Een dynamisch coöperatieve werking.

Op 15 december werd de eerste **analyseworkshop** voor de opmaak van het Masterplan Zwinstreek georganiseerd. Tijdens de thematische (landschap, water, natuur, landbouw, recreatie, erfgoed, ondernemen) en thema-overschrijdende sessies, werden uitdagingen van het gebied en haalbare doelstellingen voor het landschapspark geformuleerd.

Twee onderzoekers van het INBO namen deel aan deze workshop als observatoren. In het kader van het onderzoeksprogramma Multifunctionele Landschappen van het INBO, konden zij ondersteuning geven bij het zoeken naar oplossingen voor gebieden met uitdagende interacties tussen natuur en andere sectoren. Tijdens de analyseworkshop

---

¹ Het Zwinstreek-netwerk is een internationaal partnerschap dat momenteel gevormd wordt door de steden en gemeenten Brugge, Damme, Knokke-Heist, Maldegem, Sint-Laureins, Sluis en de Provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Zeeland. De kandidatuur tot erkenning als Landschapspark wordt gesteund door o.m. het Regionaal Landschap Houtland & Polders, het Regionaal Landschap Meetjesland, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Meetjesland, Westtoer, Natuurpunt Beheer, de IOED Raakvlak, Boerennatuur, Landschappen Sint-Laureins vzw, UGent en de Euregio Scheldemond.

kwam het Krekengebied vaak ter sprake als een gebied met een groot potentieel, maar ook als een gebied met tegengestelde belangen tussen natuur, landbouw, waterbeheer, toerisme en recreatie. In samenspraak met de coördinatoren van Oost- en West-Vlaanderen en de studiebureaus, werd besloten om een op maat gemaakte ééndaagse workshop te organiseren in het Krekengebied. Als voorbereiding werden er 2 helicopter-interviews (personen met een brede kijk op de regio) en 6 interviews met personen die hun sector goed kennen (landbouw, natuur, waterbeheer, recreatie & toerisme) uitgevoerd. Op 22 februari brachten de INBO onderzoekers ook een bezoek aan het gebied. De LSP coördinatoren hebben ook veel achtergrondinformatie ter beschikking gesteld aan de onderzoekers.

2 OBJECTIEF PARTICIPATIEVE WORKSHOP TOEKOMSTVERKENNING

Op basis van de verzamelde informatie werden de workshopdoelstellingen vastgelegd in samenspraak met de coördinatoren van Oost- en West-Vlaanderen en de studie bureaus.

Concreet waren er 3 workshop-objectieven:

1. Beter begrip creëren voor de noden en bezorgdheden van de verschillende sectoren (natuur, landbouw, water, recreatie/toerisme, gemeente).
2. Formuleren van een gewenst toekomstbeeld voor (water)beheer in het Krekengebied.
3. Formuleren van potentiële, gedragen, lange-termijn oplossingsrichtingen voor (water)beheer en mogelijke samenwerkingsverbanden.

De verwachte eindresultaten waren de volgende:

- Verhoogd begrip en vertrouwen tussen de verschillende actoren van het gebied.
- Rapport met bouwstenen voor potentiële oplossingen en samenwerkingen voor het Krekengebied.

De conclusies van deze toekomstverkenning workshop worden verwacht om bij te dragen aan de formulering van de globale opties en enkele eerste haalbare acties voor het Krekengebied in Sint-Laureins in het Masterplan en Operationeel Plan van het LSP Zwinstreek.

3 PROCESAANPAK WORKSHOP

Tijdstip en locatie

Deze ééndaagse workshop vond plaats op 10 maart 2023 in het Provinciaal Domein Boerekreek.

Deelnemers

De bedoeling was om in een kleine groep te overleggen met direct betrokkenen van het Sentse Kreekengebied. De groep werd bewust beperkt gehouden in functie van de gebruikte, participatieve techniek. Om een goede balans te hebben van de verschillende sectoren, werd er uitgegaan van 2-3 personen per sector.

Voor de uitnodigingen van deelnemers werden de volgende criteria gehanteerd:

- Een goed helikopterzicht hebben, tenminste van wat er in hun eigen sector leeft, en idealiter ook van het hele Kreekengebied.
- Een open houding hebben naar andere sectoren toe (d.w.z. op z'n minst een openheid om met andere sectoren te zoeken naar potentiële oplossingen die voor beiden gunstig kunnen zijn).

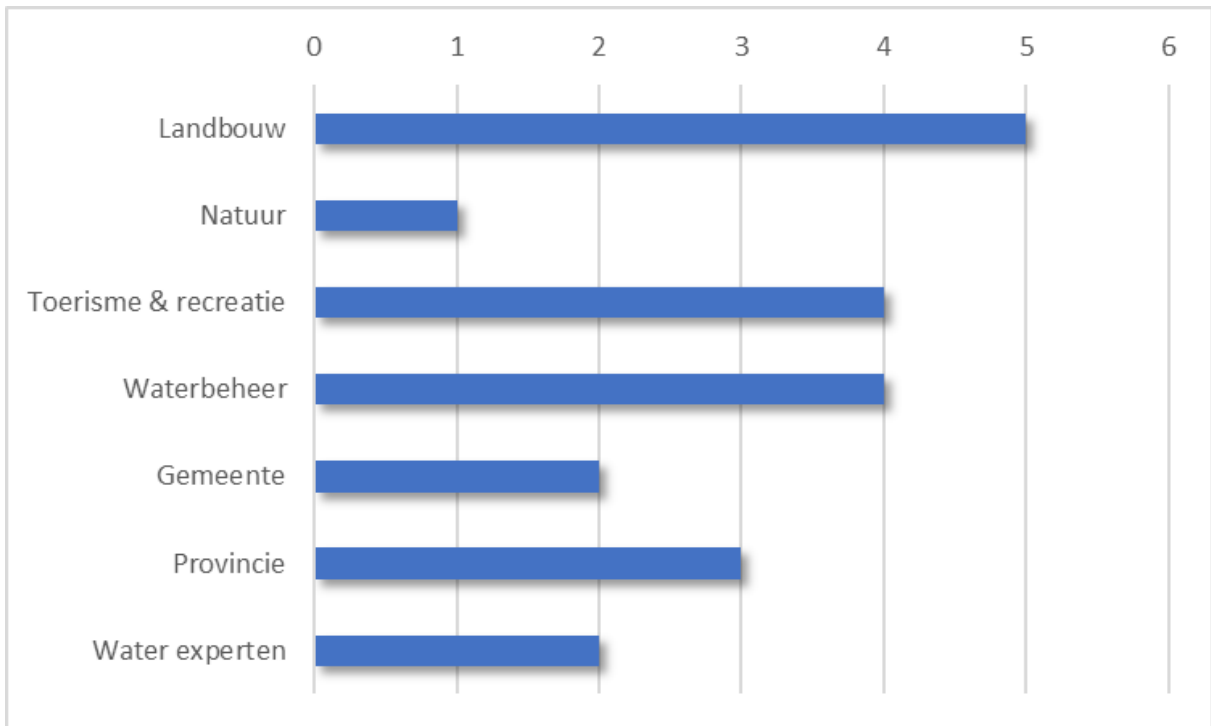
Om de discussie te verrijken werden er een aantal bovenlokale experts van België en Nederland (met nadruk op waterexpertise) uitgenodigd.

In totaal waren er 21 deelnemers, met vertegenwoordigers van landbouw, natuur, waterbeheer, recreatie & toerisme, gemeente en Provincie. Een gevolg van deze kleinschalige aanpak is dat niet alle opinies van alle sectoren aan bod konden komen. Hoewel dit een potentieel nadeel is van deze aanpak, hadden de organisatoren toch de indruk dat de belangrijkste noden en bezorgdheden van de sectoren aan bod zijn gekomen. Het is echter belangrijk om in eventuele vervolgstappen een bredere groep deelnemers te betrekken.

Workshop werkprincipes

De voornaamste werkprincipes van de workshop waren: empatisch luisteren, respect voor alle meningen, zoeken naar gemeenschappelijke win-wins, gefaciliteerde discussies en visualisatie op een schematische kaart van het Sentse Kreekengebied.

Aantal deelnemers van de workshop per sector en beleidsniveau.

Drie stappen van de workshop

Stap 1: Wandeling door het gebied

In de voormiddag hebben we gewandeld gedurende 2 uur in de omgeving van de Boerekreek. Elke sector kon zelf een geschikte plaats kiezen waar de hoop/vrees van de sector goed geïllustreerd kon worden. Elke sector werd gevraagd om bondig - in ongeveer 10 minuten - zijn perspectief te delen en de volgende 2 vragen te beantwoorden:

- *Wat zie je hier, en waarom heb je deze plek gekozen?*
- *Wat draagt jouw sector bij aan het landschap?*

Op die manier werd iedereen vertrouwd met de perspectieven van de sectoren natuur, landbouw, water en recreatie/toerisme. De andere deelnemers

konden verduidelijkende vragen stellen, maar het was nog niet de bedoeling om in discussie te gaan.

Stap 2: “Toekomstlandschap”

In de namiddag gingen **lokale** deelnemers van verschillende sectoren per 2 (of 3) samenzitten (een lijst was op voorhand gemaakt door INBO). Elke deelnemer werd gevraagd om de andere deelnemer te interviewen met de volgende twee vragen:

- *Wat heeft jouw sector nodig om een duurzame toekomst te garanderen in 2050?*
- *Hoe kunnen andere sectoren hierbij helpen/ondersteunen?*

Daarna werd het interview in de omgekeerde richting uitgevoerd. Aan de interviewers werd telkens gevraagd om de hoofdpunten op een gekleurde post-it op te schrijven. Het resultaat van de interviews werd (plenair) toegelicht, aan alle deelnemers. Elke interviewer werd gevraagd om te vertellen wat hij/zij gehoord heeft tijdens het interview. Wanneer gewenst kon de geïnterviewde verder aanvullen. Deze post-its werden gebruikt om een schematische kaart van het Krekengebied te verrijken. Het resultaat is een “rich picture”² van een gewenst toekomstbeeld.

Stap 3: Bouwstenen voor oplossingen

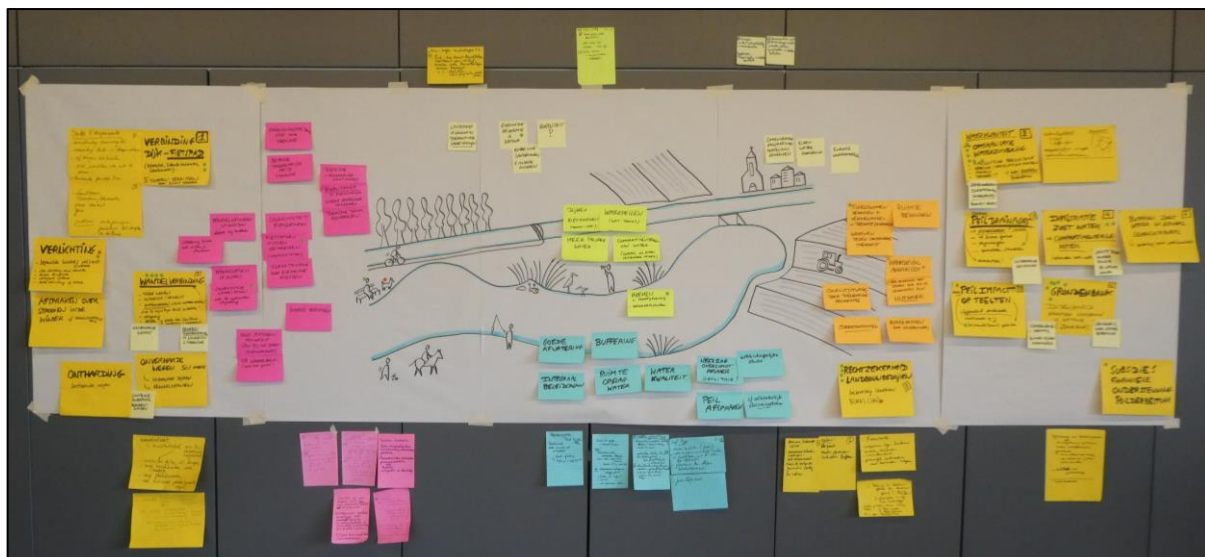
Op basis van de eigen kennis van de deelnemers en/of wat ze eerder die dag gehoord hebben, werd aan alle (**lokale en bovenlokale**) deelnemers gevraagd om na te denken over potentiële en multi-sectorele oplossingspistes (of bouwstenen) via de volgende vraag:

- *Welke oplossing stel je voor die goed voor jou is en ook voor minstens één andere sector goed is, en waarmee de andere sectoren kunnen leven?*

Deelnemers overlegden in groepjes van 2 of 3. Tijdens de plenaire sessie vroeg de facilitator om alle voorstellen één-per-één te delen met de hele groep. Die werden dan voorgelegd ter discussie. Alle deelnemers konden aanvullingen geven, tegenargumenten geven of randvoorwaarden formuleren. Nadat één oplossingsrichting afgeklopt was, werd dit op een post-it geschreven en geplaatst op de schematische kaart. Dit resulteerde in verrijking van de “rich picture”. Op het einde konden alle deelnemers via stickers aanduiden welke van de voorgestelde oplossingen ze als zeer positief (groen) of erg negatief (rood) ervaarden.

---

² Een ‘rich picture’ is een schematische tekening van een situatie die de belangrijkste elementen, actoren en relaties illustreert die in rekening gebracht moeten worden, wanneer men een situatie probeert te verbeteren. De rich picture bestaat uit afbeeldingen en tekst om de situatie visueel weer te geven.

Finale schematische kaart van het Sentse Krekengebied met noden en bezorgdheden van de verschillende sectoren en voorgestelde oplossingsrichtingen.

4 RESULTATEN VAN DE PARTICIPATIEVE WORKSHOP

4.1 NODEN EN BEZORGDHEDEN VAN DE VERSCHILLENDE SECTOREN

Tijdens de wandeling kreeg elke sector de kans om te vertellen wat hun hoop/wensen en bezorgdheden zijn voor de toekomst, en op welke manier hun sector bijdraagt aan het landschap. Tijdens de eerste workshop-oefening gingen de deelnemers dieper in op deze noden van de sector voor een duurzame toekomst, en de manieren waarop andere sectoren hen daarbij kunnen helpen. De resultaten van deze twee eerste delen worden hieronder, per sector, uiteengezet.

4.1.1 Landbouw

De deelnemende landbouwers in het gebied zouden graag gezien worden als “landschapsbouwers” en erkend worden voor hun bijdrage aan het beheer van het landschap, in samenwerking met de natuur- en waterbeheerders. De grootste bezorgdheid is de economische rendabiliteit en de onzekerheid over het voortbestaan van landbouw in het gebied.

	LANDBOUW
Hopen	Verdienmodel met toekomstzekerheid via: <ul style="list-style-type: none"> - herbevestiging landbouwgebied - kansen binnen het Landschapspark - inzetten op hoeve- en streekproducten - mogelijkheden van korte-keten benutten Bufferbekken met zoet water voor beregening.

Bezorgdheden	<ul style="list-style-type: none"> - Wetgeving is streng voor landbouwers, dit is prima zolang het ook rechtvaardig is. - Afvalwaterzuivering van woonwijken werkt niet naar behoren (NO₃ wordt niet verwijderd), en wordt dan aangerekend aan de landbouw. - Geen nieuwe contracten voor perceelsranden van VLM door nieuwe regels van het GLB, die verplichten om 1 m gewasvrij, en 3 m pesticidevrij te houden. - Conflictsituaties door toenemende recreatie (bv. gebruik van wegen, parkeren van auto's van recreanten).
Bijdrage aan landschap	<ul style="list-style-type: none"> - Duurzaam landschapsbeheer en samenwerking met andere sectoren: schoon houden van grachten met polderbestuur, beheer knotwilgen met hergebruik van houtsnippers voor bodemverbetering, etc. - Landbouw is historisch belangrijk in het gebied. Landbouwer zijn in deze regio is uniek omdat ze kunnen werken in een prachtige omgeving, omgeven door natuur.
Hoe kunnen anderen helpen?	<ul style="list-style-type: none"> - Erkenning als landschapsbeheerder. Hun werk is goed voor natuur en voor de stabiliteit van de dijken. - Oprichten grondenbank.

4.1.2 Natuur

De natuursector zou graag betere bescherming bieden aan het specifieke en unieke ecosysteem dat aanwezig is in het krekengebied. Het verbeteren van de waterkwaliteit en het verhogen van het waterpeil, specifiek in de rietkragen, zijn belangrijk voor een duurzame toekomst.

	NATUUR
Hopen	<ul style="list-style-type: none"> - Het beschermen van dit zeer interessant gebied voor natuur, onder andere door: <ul style="list-style-type: none"> o Kreekgraslanden (natuurlijk dichtgeslibde krekens): belangrijk voor grutto's en wulpen, en soorten die afhangen van open gebieden. o Gradient zoet-zout water levert unieke biodiversiteit. - Meer zuiver water: Hiervoor moeten krekens hersteld worden (slib uitbaggeren). - Rietkragen worden nat gehouden. Hierdoor kunnen er veilige broedplaatsen voor de bruine kiekendief ontstaan .
Bezorgdheden	<ul style="list-style-type: none"> - Lage waterkwaliteit door te veel P en N, wat leidt tot te veel algen en geen/weinig waterplanten. - Bruine kiekendief maakt nest in tarweakkers omdat er predatiedruk is in kleine rietlanden, door te lage waterstand daar.
Bijdrage aan landschap	Bescherming natte rietkragen en de kreekgraslanden.

Hoe kunnen anderen helpen	Compartimenteren van water via lokaal peilbeheer (via buffers voor vertraagde afvoer).
----------------------------------	---

4.1.3 Recreatie & Toerisme

De recreatie- en toerismesector wil samenwerken met andere sectoren, waarbij toerisme in de eerste plaats bijdraagt aan het versterken van de lokale gemeenschap, onder andere door het uitdragen van de kernwaarden van de streek en het versterken van de toegankelijkheid en infrastructuur.

RECREATIE & TOERISME	
Hopen	<ul style="list-style-type: none"> - Co-creatief traject realiseren met bewoners: realiseren van 14 transitiepaden voor duurzaam toerisme en verhoogd eigenaarschap. - Grensoverschrijdende visie voor toerisme. - Beter toegankelijkheid: fietspaden tussen de gemeenten met infrastructuur dat ook geschikt is voor elektrische fietsen, en het wandelnetwerk uitbreiden op onverharde wegen.
Bezorgdheden	<ul style="list-style-type: none"> - Parkeerplaatsen kunnen problematisch zijn (beter in dorpskernen concentreren). - Nood om rekening te houden met de draagkracht van het gebied: kwalitatief in plaats van kwantitatief toerisme.
Bijdrage aan landschap	<ul style="list-style-type: none"> - Toerisme in het Meetjesland moet de regio beter maken en meerwaarde bieden aan lokale bewoners, lokale ondernemers en bezoekers. - Communicatie van kernwaarden van de streek: authenticiteit, stilte en rust.

Hoe kunnen anderen helpen	<ul style="list-style-type: none"> - Ambassadeurschap van de streek via lokale actoren. - Samenwerking met natuur en landbouw, zoals bvb. bij “Boer zoekt bank”. - Een open gesprekscultuur creëren.
----------------------------------	---

4.1.4 Waterbeheer

Het polderbestuur is eigenaar van de kreken die het landschap kenmerken en verantwoordelijk voor hun beheer. De hoop is om, in samenwerking met andere sectoren, tot een beter waterbeheersplan te komen. Er kan gestreefd worden naar het ideale peil voor elke sector, zolang een goede afwatering gegarandeerd wordt. Daarnaast is er nood aan een betere waterkwaliteit.

WATERBEHEER	
Hopen	<ul style="list-style-type: none"> - Werken vanuit de slogan “samenwerking loont”. - Een integraal waterbeheersplan waarbij goede afwatering verzekerd is: <ul style="list-style-type: none"> o Buffering/wateropslag in bijvoorbeeld kreken en kanaal o Kleppensysteem naar grachten o Afvoer neerslagoverschot naar zee via een pompen/sluizen-systeem - Wetenschappelijke studie om ideale peilen voor de landbouw te determineren en zo tot peilafspraken te komen. - Betere waterkwaliteit. - Toekomst met rechtszekerheid voor de landbouwers, in combinatie met oprichten grondenbank.
Bezorgdheden	<ul style="list-style-type: none"> - Lokale waterzuiveringsinstallaties (KWZI) functioneren niet naar behoren. - Lokale projecten zoals een fietspad op dijk worden tegengehouden.

Bijdrage aan landschap	<ul style="list-style-type: none"> - Kreeken bestaan dankzij het polderbestuur. Het polderbestuur is eigenaar van 90% van de kreeken, 70 km toegangs/polderwegen en aanpalende bomen. - Verantwoordelijk voor waterpeilbeheer in het gebied en beheer van het landschap.
Hoe kunnen anderen helpen	<ul style="list-style-type: none"> - De Provincie kan helpen met subsidies voor beter waterbeheer en voor de werking van het polderbestuur. - Samenwerking met natuur voor beheer bufferstrook rond kreeken.

4.1.5 Lokaal bestuur

Het gemeentebestuur hoopt op een toekomst waarbij er een goede samenwerking bestaat tussen de verschillende sectoren, alsook tussen verschillende gemeenten. De gemeente zou meer zelfvoorzienend willen zijn en opgewassen tegen een onzekere toekomst.

	LOKAAL BESTUUR
Hopen	<ul style="list-style-type: none"> - Een toekomstvisie die de lange geschiedenis van de regio erkent en de lokale bevolking hiervoor beloont. - Evenwicht tussen sectoren. - Samenwerking met andere gemeenten (bv. kosten delen bij infrastructuur, netwerken) - Aanpassing wegen en fietsverbindingen. - Meer zelfvoorzienend worden, zoals: meer energie onafhankelijk worden (via 94% LED verlichting, zonnepanelen) en eigen watervoorziening (regenwater voor scholen en opvang). - Koppelen van lokale verhalen aan streekproducten. - Betere buffering en bufferbekkens.
Bezorgdheden	<ul style="list-style-type: none"> - Onzekerheid toekomst. - Gevaarlijke situatie op de wegen wanneer er te veel toeristen zijn.
Hoe kunnen anderen helpen?	Intentie tot samenwerking van andere sectoren.

4.1.6 Samenvattende tabel van gewenste functies van het Sentse Krekengebied

Landbouw	<ul style="list-style-type: none"> ● Verdienmodel met toekomstzekerheid ● Streekproducten
Waterbeheer	<ul style="list-style-type: none"> ● Gegarandeerde afwatering bij piekstormen ● Beschikbare zoetwater reserves voor droogteperiodes ● Goede waterkwaliteit
Natuur	<ul style="list-style-type: none"> ● Ruimte voor natuur en biodiversiteit: Natte rietkragen, kreekgraslanden, ..
Recreatie & toerisme	<ul style="list-style-type: none"> ● Duurzame recreatie/toerisme: Meer toegankelijkheid voor recreatie, die kansen genereert voor de streek en geen overlast bezorgd voor bewoners en natuur
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> ● Samenwerking tussen sectoren/actoren op landschapsniveau ● Verhoogde zelfvoorzienigheid

4.2 POTENTIËLE OPLOSSINGSRICHTINGEN VOOR HET SENTSE KREKENGEBIED

Hieronder staan de geïntegreerde oplossingsrichtingen, die tijdens de plenaire bespreking (na interactie tussen verschillende sectoren) werden voorgesteld. Het is belangrijk om te benadrukken dat deze oplossingsrichtingen geformuleerd werden op basis van overlappende interesses tussen de aanwezige sectoren. Dit is dus geen exhaustieve lijst van oplossingen, maar een lijst van oplossingen waarvoor er draagvlak was bij de deelnemers van de workshop.

Na de plenaire bespreking kregen de deelnemers de kans om te stemmen op de oplossingen waar ze het meest enthousiast over waren. De oplossingsrichtingen zijn geordend volgens hun populariteit.

4.2.1 **Verbetering waterkwaliteit**

Het verbeteren van de waterkwaliteit is bij uitstek de meest gedragen oplossingsrichting. Het gaat enerzijds voornamelijk over het optimaliseren van de waterzuivering ten gunste van de waterkwaliteit. Dit houdt in dat er persleidingen aangesloten worden en dat huizen aan het leidingnetwerk gekoppeld worden. Anderzijds moet er ook gebaggerd worden om de historische vervuiling aan te pakken. Hier is een zekere kostprijs aan verbonden. Waterzuivering is echter een win-win-win interventie: het is belangrijk voor recreatie, natuur, landbouw en gemeente, en het biedt mogelijkheden tot een constructieve samenwerking tussen deze sectoren. Daarbij is het openbreken van straten voor de aanleg van (gescheiden) rioleringsstelsels een opportuniteit voor het uitvoeren van andere doelstellingen, zoals verbetering van bovenbouw van de straten (verkeersleefbaarheid, beeldkwaliteit, toeristische beleving dorpskernen, ...) en de aanleg van glasvezelkabels (digitalisering plattelandsgebieden).

Randvoorwaarden:

- Er is een duidelijke trekker nodig om dit uit te voeren. Aquafin is hier het meest geschikt voor, en dit zou voor hen een prioriteit moeten zijn.
- Er is een goede samenwerking vereist tussen de infrastructuur-interventies om er het meeste uit te halen.

4.2.2 **Grondenbank**

Dit is, samen met het verbeteren van de waterkwaliteit, de meest gedragen oplossingsbouwsteen. Het wordt vooral als een randvoorwaarde geopperd om andere oplossingsrichtingen mogelijk te maken. Een grondenbank is bijvoorbeeld nuttig wanneer er duidelijkheid is rond wat landbouwgronden en wat natuurgroonden zijn (zoning Gewestplan). Grondenruil kan ook dienen voor schadebeperking, en voor

perceelsranden rond krekten die uit productie gehaald worden voor bv. het vergroten van de watervoorraad of voor natuurontwikkeling. Compensatie is maatwerk, en er moet ruimer gekeken kunnen worden naar hoe landeigenaren en -gebruikers op een eerlijke manier gecompenseerd kunnen worden met nieuwe (ruil)gronden.

Randvoorwaarden:

- Een grondenbank wordt gezien als randvoorwaarde (a priori) voor verschillende andere oplossingsrichtingen.

4.2.3 Rechtszekerheid landbouwbedrijven

Een maatregel die enkele keren werd aangehaald, is het uitvoeren van het AGNAS proces zodat de landbouwgebieden kunnen herbevestigd worden.

Randvoorwaarden:

- Het opzetten van een grondenbank, zodat landbouwers wiens grond niet herbevestigd wordt, eerlijk gecompenseerd kunnen worden.
- Een goede samenwerking tussen sectoren is eveneens vereist, zodat het proces niet leidt tot grotere conflicten.

4.2.4 Wandelnetwerk

Er werd voorgesteld om wandelverbindingen via trage wegen te realiseren. Dit kan gebeuren op bufferstroken langs waterwegen of waterlopen, op historische dijken, langs kreekranden. De wandelpaden kunnen ook een plaats krijgen langs perceelsranden, of over autoluwe polder- of gemeentewegen. De landeigenaren zouden hier vrijwillig aan kunnen meewerken. Het doel is om een wandelnetwerk te ontwikkelen met minimum 50% onverharde of halfverharde wegen.

In het geval van wandelpaden langs perceelsranden bieden de nieuwe regels vanuit het GLB mogelijk een nieuwe opportuniteit, maar dit moet nog verder onderzocht worden. De nieuwe regels stellen immers dat er een gewasvrije (1 m), pesticidevrije (3 m) en bemestingsvrije (5 m) strook moet komen, naast de 4% non-productief land. In eerdere VLM-beheerovereenkomst was recreatief gebruik van perceelsranden niet toegestaan. Een optie kan ook zijn om aanvullend aan de reglementaire of vrijwillige perceelsranden, een extra meter-strook te voorzien, waarbij landeigenaars of gebruikers aanvullend vergoed worden voor het toestaan van recreatief gebruik.

Randvoorwaarden:

- Enkele bestaande wegen moeten onthard kunnen worden.
- De wandelstroken moeten breder zijn dan 1m om goed beheerd te kunnen worden. Vereenvoudiging van de 1m-3m-5m regels van het GLB zou helpen.
- Afsluiten beheersovereenkomsten tussen landbouw en toerisme. Afspraken met natuursector zodat biodiversiteit-gevoelige gebieden (en periodes) kunnen vermeden worden.
- Er zijn duidelijke afspraken nodig rond preventie, controle en verwijdering van zwerfvuil op perceelsranden.

4.2.5 Fietsnetwerk

Eén van de oplossingen die door vele sectoren gedragen wordt, is het uitbouwen van een lokaal fietsnetwerk. Dit zou deels bestaan uit fietspaden over de dijken, en zou vijf dorpen met elkaar kunnen verbinden (Sentse 5 dorpenroute). De oplossing is positief voor recreatie, de lokale inwoners (in het bijzonder schoolgaande kinderen), recreatie enzoverder.

Randvoorwaarden:

- Samenwerking nodig tussen landbouw, toerisme/recreatie en de besturen op verschillende niveaus (provincie en gemeente). Er moeten afspraken met natuursector gemaakt worden zodat biodiversiteit-gevoelige gebieden kunnen vermeden worden.
- Onteigeningsproces is op dit moment te lang en te complex, dit moet korter.
- Er moet goed nagedacht worden over verlichting van fietspaden: verlichting kan aangepast worden in functie van natuur (bijvoorbeeld LED-verlichting naar beneden richten, enkel de kruispunten verlichten, intelligente/dynamische verlichtingssystemen, diervriendelijke rode verlichting, enz.).

4.2.6 Compartimentalisering, lokaal peilbeheer en zoetwater buffering

Een mogelijke oplossing, die in de gesprekken vaak naar voren kwam, is de compartimentering van de deelgebieden zodat het peilbeheer kan aangepast worden aan het gebruik. Op geschikte locaties en tijdstippen moet ook zo lang mogelijk zoet water vastgehouden worden, zoals in het Leopoldkanaal of in of rond landbouwvelden. Op deze manier kunnen bepaalde percelen een andere functie krijgen, bijvoorbeeld de laagste delen zouden natuur kunnen worden (en vice versa). Dit kan door het uitruilen van gronden.

Randvoorwaarden:

- Opzetten van een grondenbank. Opmerking: Momenteel is er al een schaarste aan landbouwgronden. Het opzetten van een grondenbank is niet vanzelfsprekend.

4.2.7 Peilimpact op teelten

Er is een verlangen om meer kennis te hebben over de peilimpact op teelten. Het project "PEILIMPACT" van ILVO doet onderzoek naar de impact van peilverhogingen en vernatting op nabijgelegen landbouwgebied in Vlaanderen. Een mogelijke oplossingsbouwsteen is om voort te bouwen op bestaande kennis, bijvoorbeeld bij Waterschappen en bij de Provincie, en waar nodig, bijkomend onderzoek uit te voeren.

Randvoorwaarden:

- Dit onderzoek kan ervoor zorgen dat bepaalde teelten niet aangepast blijken te zijn voor een hoger waterpeil. Daarom moet er een compensatie-mechanisme uitgedacht worden, aangezien bepaalde percelen van functie zullen veranderen.

4.2.8 Dieptedrainage grondwater

Er is extra onderzoek nodig met betrekking tot de voor- en nadelen van dieptedrainage van grondwater. Er zijn voorbeelden uit Nederland en andere studies, maar niet over deze specifieke situatie met plaatselijk zeer zware kleigronden. Dieptedrainage gebeurt hier reeds op 20 ha, en men krijgt er vergunningen voor, terwijl de effecten nog niet gekend zijn en de wetgeving er nog niet op aangepast is.

Randvoorwaarden:

- Onderzoek nodig over voor- en nadelen van dieptedrainage in kleigronden.
- Samenwerking nodig met onderzoeksinstituten.

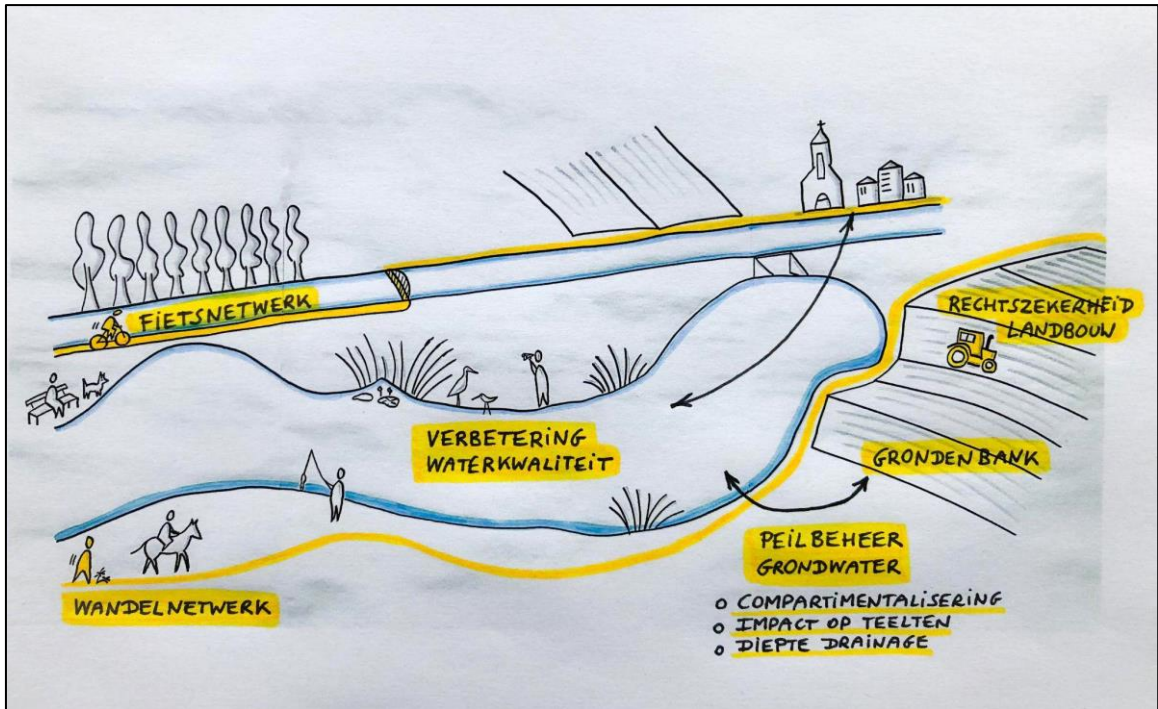
5 CONCLUSIES

Eén van de hoofddoelstellingen van de workshop was om beter begrip en vertrouwen te creëren tussen de verschillende actoren in het Sentse Krekengebied, zodat er een sterker draagvlak kan ontstaan voor toekomstige projecten. Uit de workshop oefeningen blijkt alvast dat de vraag naar betere samenwerking door verschillende lokale actoren aangehaald wordt als hoop voor de toekomst, als randvoorwaarde en als verzoek naar de andere sectoren.

Hoewel we slechts één dag hadden, blijkt uit de workshop evaluaties (zie annex) dat de wandeling en workshopoefeningen hier aan hebben bijgedragen. Zoals aangegeven was de groep deelnemers geen vertegenwoordiging van de sectoren, en andere relevante actoren moeten zeker in het proces betrokken worden. Toch geven de resultaten een indicatie van wat mogelijk wordt geacht in de toekomst.

De geïntegreerde oplossingsrichtingen die voorgesteld werden, tonen aan dat water de verbindende factor is tussen de verschillende sectoren. Een betere waterkwaliteit wordt gezien als een win-win-win, en ook de compartimentalisering van het watersysteem kwam in verschillende gesprekken naar voren. Over peilverhoging in natuurgebieden en zelfs op landbouwpercelen kan verder nagedacht worden, op voorwaarde dat hier goed onderzoek naar gedaan wordt en dat de (economische) leefbaarheid van de landbouw hierdoor niet bedreigd wordt. Zo zouden bepaalde laaggelegen gronden misschien een natuurfunctie kunnen krijgen, op voorwaarde dat de herbevestiging van de landbouwpercelen er komt en dat er een grondenbank wordt opgericht voor de realisatie van de bestemmingen. Voor toekomstige interventies moet daarom steeds: 1) een analyse gemaakt worden van mogelijke impacten op landbouw en andere sectoren, en 2) de ongewenste impacten zoveel mogelijk weggewerkt of gecompenseerd worden, en de positieve effecten versterkt worden. Dit om samen te kunnen werken aan een weerbaar landschap waarmee alle actoren zich kunnen verbinden en waar een duurzame toekomst gegarandeerd wordt. Nu is het kwestie van de motivatie van de verschillende actoren om samen de oplossingsrichtingen verder uit te werken en goed te benutten, onder andere in het kader van de planvorming en de uitvoering ervan in het toekomstige Landschapspark Zwinstreek.

Samenvattende figuur van de geïdentificeerde oplossingsrichtingen voor het Sentse Kreekengebied.

Bijlages

Annex 1: Deelnemers

	Naam	Sector/Organisatie	Functie
	Provincie		
1	Sylvie Dewart	Provincie Oost-Vlaanderen	Coördinatie masterplan Boerekreek Centrum
2	Bert Willaert	Provincie Oost-Vlaanderen	Beleidsmedewerker Natuur
3	Lode Tanghe	Provincie Oost-Vlaanderen	Gebiedswerker Landbouw
	Gemeente		
4	Kathleen Seynhaeve	Gemeente Sint-Laureins	Diensthooft Vrije Tijd
5	Carlos Bonamie	Gemeente Sint-Laureins	Schepen, verantwoordelijk Sport, Milieu, Jeugd, Toerisme en Cultuur
	Toerisme sector		
6	Willy Van Zandweghe	Gemeente Sint-Laureins	Voorzitter Toerismeraad
7	Erik Hennes	Toerisme Meetjesland	Regiomanager
8			Uitbater B&B
9			Uitbater B&B
	Landbouw sector		
10	Danny Herrebout	Landbouw	Akkerbouwer, ingenieur
11	Steven Van Hyfte	Landbouw	Landbouwer, hoeveproducent, gastheer Zwinstreek
12	Marc Govaert	Landbouw	Landbouwer, voorzitter Landschappen Sint-Laureins
13	Philip Maenhout	Landbouw, Boerenbond	Landbouwer
	Natuur sector		
14	Bart Vandevoorde	Natuurpunt	Voorzitter Afdeling Meetjeslandse Kreen

	Water sector		
15	Eric Dessomviele	Generaal Vrijepolder	Dijkgraaf
16	Erik Maenhout	Generaal Vrijepolder	Gezworene
17	Noël Poppe	Slependammepolder	Dijkgraaf
18	Frank Huyghe	Slependammepolder	Bestuurslid
	Externe experts		
19	Chantal Raes	Waterschap Scheldestromen	Deskundige regio Zeeuws-Vlaanderen
20	Anne Waverijn	Proefcentrum Groententeelt	Onderzoeker glas- en openluchtgroenten
	Organisatie en facilitatie		
21	Louise Vercruyssen	INBO	Onderzoeker Natuur en Maatschappij
22	Francis Turkelboom	INBO	Onderzoeker Natuur en Maatschappij
23	Julie Callebaut	INBO	Onderzoeker Natuur en Maatschappij
24	Tom Vermeersch	Provincie West-Vlaanderen	Coördinator kandidatuur Landschapspark Zwinstreek
25	Thomas Hawer	LAMA	Landschapsarchitect

Verontschuldigen:

Dominique Huits (Inagro), Deskundige water

Tim De Causmaecker (Landbouw)

Ludo Goossens (Natuurpunt)

Annex 2: Workshopevaluaties

Op het einde van de workshopdag werd de deelnemers gevraagd een evaluatieformulier in te vullen.

Evaluatieformulier:

Toekomstverkenning Sentse Krekengebied Evaluatie workshop 10/03/2023

Alvast **bedankt voor uw deelname aan deze workshop**. We zouden deze activiteit graag evalueren, zowel om er zelf uit te leren, alsook bij te sturen bij eventuele vervolgttrajecten. Daarom zouden we u willen vragen om de onderstaande stellingen te beoordelen en waar nodig de bijkomende vragen te beantwoorden.

Doelstellingen project en workshop

1. De doelstellingen van deze workshop waren duidelijk voor mij. *(omcirkel uw keuze)*

Helemaal mee oneens	1	2	3	4	5	6	7	Helemaal mee eens
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------------------------

Toelichting (indien gewenst):

2. Ik heb de noden en bezorgdheden van mezelf/mijn sector m.b.t. de toekomst van de Sentse Kreken duidelijk kunnen maken aan de groep.

Helemaal mee oneens	1	2	3	4	5	6	7	Helemaal mee eens
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------------------------

Toelichting (indien gewenst):

3. Door deze workshop heb ik een beter inzicht in de verschillende noden en verwachtingen die andere lokale partners hebben t.a.v. het Sentse Krekengebied.

Helemaal mee oneens	1	2	3	4	5	6	7	Helemaal mee eens
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------------------------

Toelichting (indien gewenst):

4. Ik heb tijdens deze workshop nieuwe inzichten verworven over mogelijke oplossingspistes.

Helemaal mee oneens	1	2	3	4	5	6	7	Helemaal mee eens
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------------------------

Toelichting (indien gewenst):

5. Ik verwacht dat deze workshop een positieve invloed zal hebben op de ontwikkeling van het Sentse Krekengebied.

Helemaal mee oneens	1	2	3	4	5	6	7	Helemaal mee eens
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------------------------

Toelichting (indien gewenst):

Wanneer u het hiermee oneens bent, verwacht u dan een beperkte/negatieve impact en waarom?

Aanpak workshop en beoordeling resultaten

6. Ik ben tevreden dat ik naar deze workshop-dag ben gekomen.

Helemaal mee oneens	1	2	3	4	5	6	7	Helemaal mee eens
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------------------------

Toelichting (indien gewenst):

7. De opzet van de workshop zat goed in elkaar.

Helemaal mee oneens	1	2	3	4	5	6	7	Helemaal mee eens
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------------------------

Toelichting (indien gewenst):

8. Er werd goed gefaciliteerd* tijdens de workshop.

(*goede facilitators zijn voldoende neutraal, spelen in op de groepsdynamiek, geven iedereen voldoende kans om aan het woord te komen, stimuleren open discussies en synthetiseren, enz...)

Helemaal mee oneens	1	2	3	4	5	6	7	Helemaal mee eens
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------------------------

Toelichting (indien gewenst):

9. Ik heb interesse om deel te nemen aan een vervolgvacature/workshop.

Ja / Misschien / Nee (omcirkel uw keuze)

Algemene conclusie en aanbevelingen

10. Dit vond ik goed aan de workshop:

11. Dit had de workshop kunnen verbeteren:

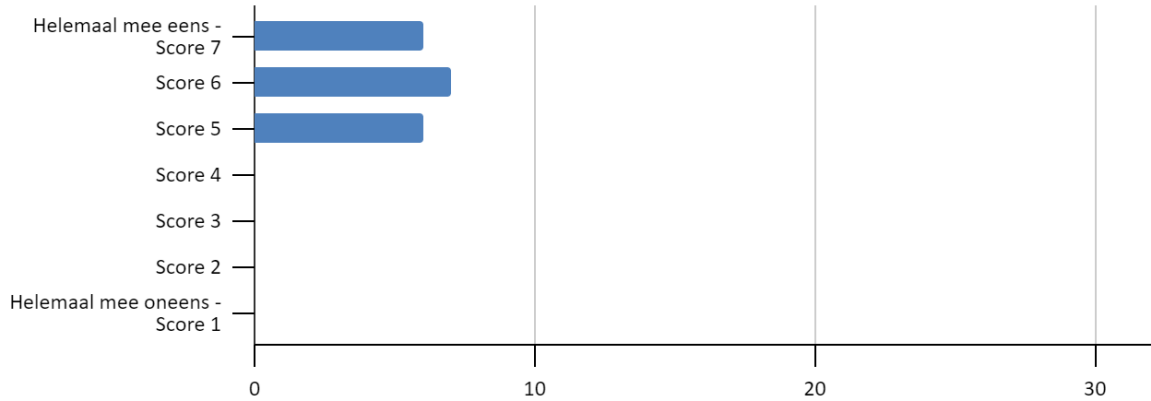
Resultaten:

Vraag	Score-totalen voor elke mogelijke score							(n=..)	Deelnemers en hun scores																		
	Helemaal mee oneens - Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5	Score 6	Helemaal mee eens - Score 7		Som	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7	18
1	0	0	0	0	6	7	6	19	7	5	5	6	6	5	6	7	6	5	7	5	7	6	6	6	7	5	7
2	0	0	0	1	7	6	5	19	7	5	5	6	6	7	5	7	5	5	7	6	7	4	5	6	6	6	5
3	0	0	0	1	4	4	10	19	7	7	6	5	7	7	7	7	4	7	6	6	6	5	7	5	7	5	
4	0	0	0	3	4	6	6	19	7	7	5	6	4	5	5	7	7	4	5	4	6	6	6	7	7	6	6

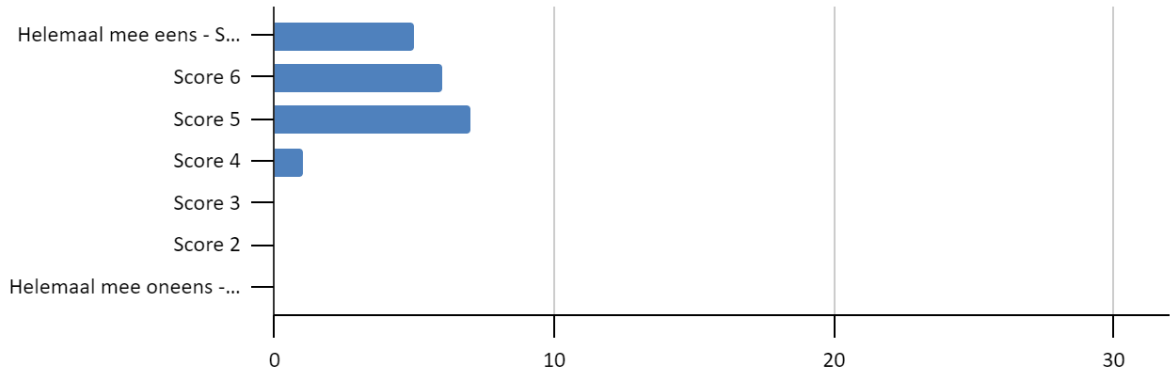

5	0	1	1	1	6	4	6	19	6	5	5	7	4	7	3	7	5	5	6	5	7	6	6	7	2	5	7	
6	0	0	0	1	0	5	12	18	7	6	7	7	7	7	7	7	4	7	7	7	6	6	7	6	6	7	6	7
7	0	0	0	0	1	7	10	18	7	7	6	6	7	7	6	7	6	6	7	7	7	6	7	6	5	7	6	7
8	0	0	0	0	2	7	9	18	7	6	6	7	7	7	5	7	6	7	7	6	6	5	7	6	6	7	6	7
9	0	0	0	0	0	0	0	0	j	j	j	j	j	j	j	j	j	j	j	j	j	j	j	j	j	j	j	missch j
									a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	ien a	

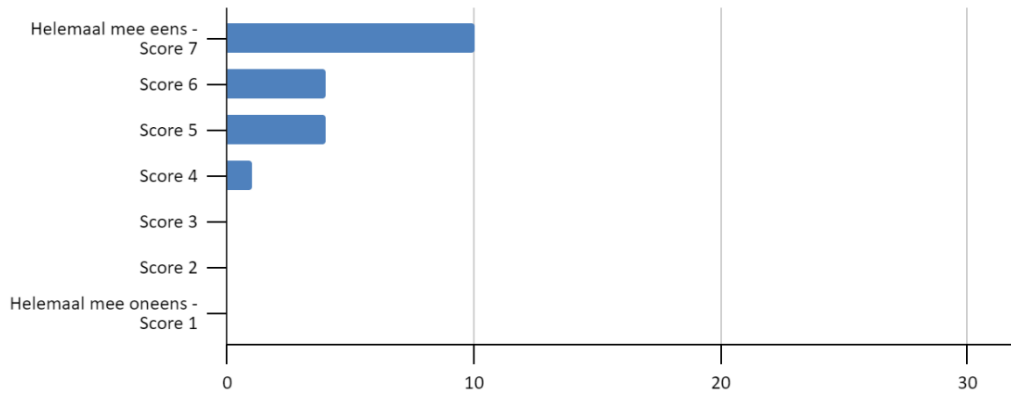
1. De doelstellingen van deze workshop waren duidelijk voor mij.

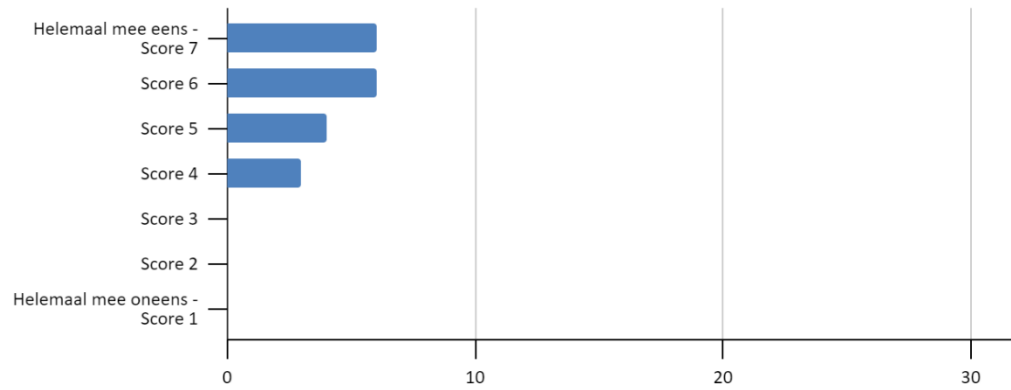
2. Ik heb de noden en bezorgdheden van mezelf/mijn sector m.b.t. de toekomst van de Sentse Kreken duidelijk kunnen maken aan de groep.

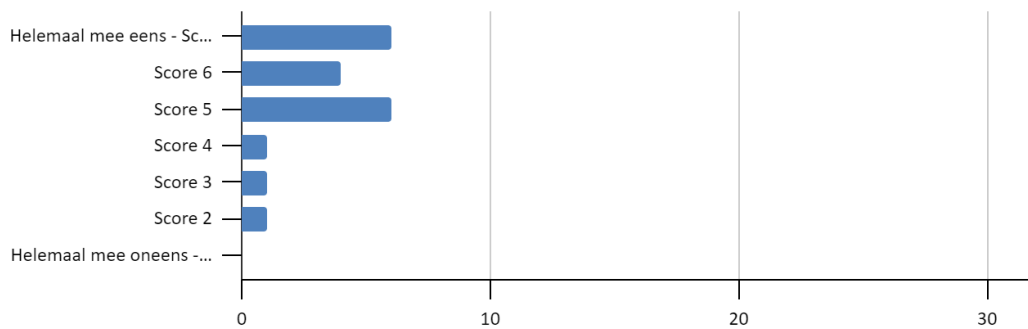
3. Door deze workshop heb ik een beter inzicht in de verschillende noden en verwachtingen die andere lokale partners hebben t.a.v. het Sentse Krekeng...

4. Ik heb tijdens deze workshop nieuwe inzichten verworven over mogelijke oplossingspistes.

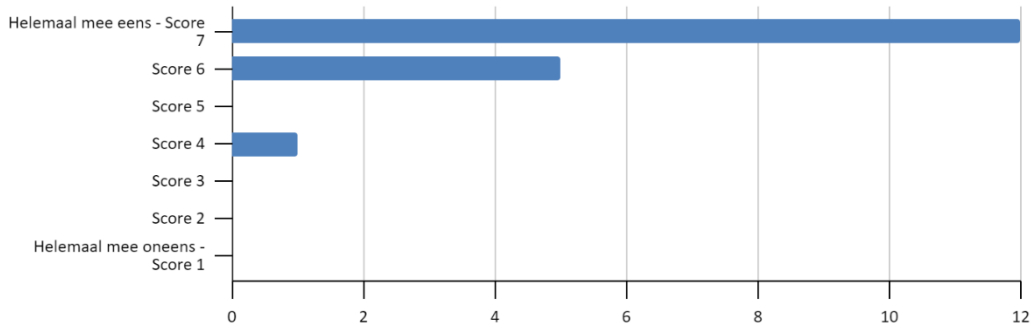

5. Ik verwacht dat deze workshop een positieve invloed zal hebben op de ontwikkeling van het Sentse Krekengebied.

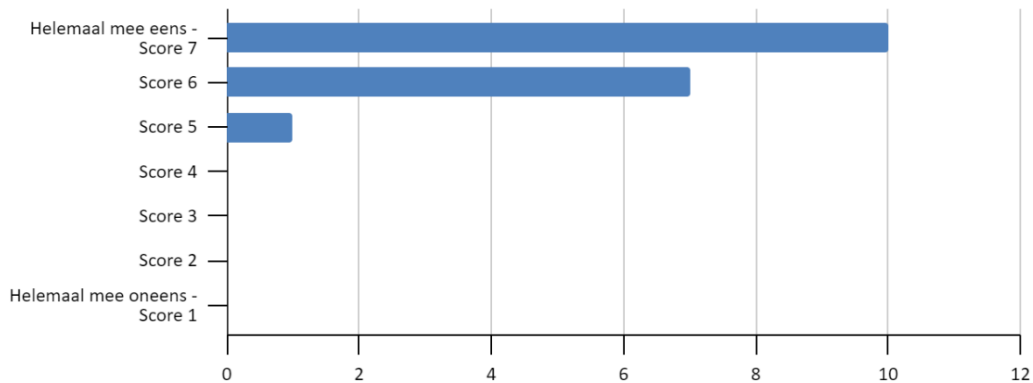

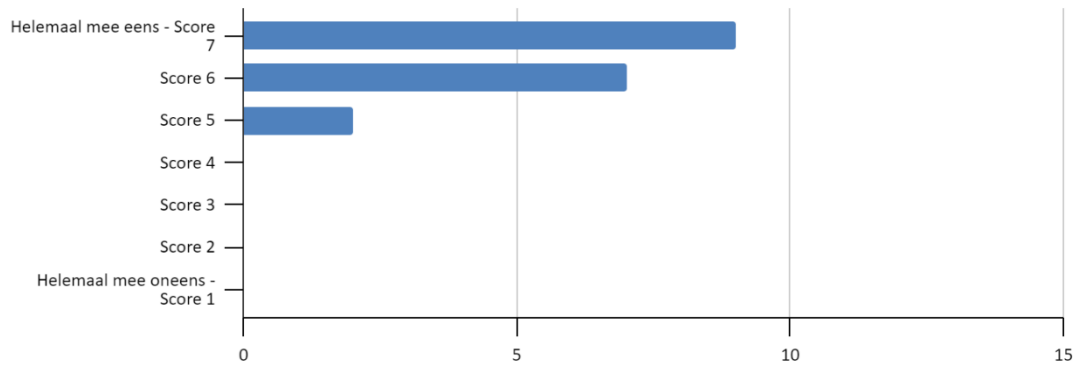
6. Ik ben tevreden dat ik naar deze workshop-dag ben gekomen.

7. De opzet van de workshop zat goed in elkaar.

8. Er werd goed gefaciliteerd tijdens de workshop.

Open opmerkingen op de volgende vragen:

1. De doelstellingen van deze workshop waren duidelijk voor mij.

Hopend dat dit zoals vele projectvoorstellen niet in de kast terecht komt.

2. Ik heb de noden en bezorgdheden van mezelf/mijn sector m.b.t. de toekomst van de Sentse Kreeken duidelijk kunnen maken aan de groep.

Geen actieve deelname aan de interviewsessie.

Te weinig tijd.

Niet eenvoudig om iemand uit andere sector uw doelen te laten verwoorden.

10. Dit vond ik goed aan de workshop:

Start met implementatie van een aantal 'kleine' projecten. Niet blijven praten maar doen: bv perceelsranden voor wandelnetwerk. Nood aan visie en concrete afspraken m.b.t. landbouwgronden en natuur!! Zonder duidelijke afspraken blijft het aanmodderen.

Wandeling + uitleg/toelichting.

Goede methodiek; actoren/sectoren luisteren naar elkaar.

Overleg met de sectoren.

Verschillende sectoren aanwezig; open gesprekken.

Aandacht voor alle aanwezigen en sectoren.

Positieve insteek.

Constructief; goed begeleid.

Goede aanpak om sectoren met 'gevoeligheden' te laten discussiëren.

Samenhang, concensus tussen sectoren bereikt.

Grote opkomst vanuit de verschillende actoren.

Opendenkend verhaal. Elke betrokkene kwam aan bod.

11. Dit had de workshop kunnen verbeteren:

Keuze items oplistten.

Sommige oplossingspistes nogal oppervlakkig behandeld (maar dit zat allicht niet bij het opzet van de workshop). Anderzijds denk ik dat deze pistes wel best worden opgelijst en 'verdiept'. Wat is nu juist het probleem? Welke bevoegde instanties? Wat is er nodig? Enz. om ze actiegericht te behandelen.

Nog meer experts.

Nog meer verdieping -> zeker vervolg voorzien.

Meer evenwicht in aanwezigheid verschillende sectoren.

Iets meer tijd.

Soms was het wat onduidelijk welke oplossing gezocht werd.

